

השבוע בתנועה הקיבוצית

תאריך: 20/11/2015

מעמיקים את הקשר הקואופרטיבי

התנועה הקיבוצית בוועידה העולמית של ברית הקואופרציה הבינלאומית; מוניק לרו נבחרה כנשיאה החדשה של ה-ICA

משלחת בכירה מטעם התנועה יצאה לפני שבוע להשתתף בוועידה העולמית של ברית הקואופרציה הבינלאומית (ICA), שהתקיימה הפעם באנטליה שבטורקיה. מדובר בוועידה המרכזית של ICA המתכנסת אחת לשנתיים, ובמסגרתה גם מתקיימת האסיפה הכללית, לצורך קבלות החלטות מהותיות לארגון. אחת מהחלטות שהתקבלו הייתה בחירתה של מוניק לרו כנשיאה החדשה של ברית הקואופרציה הבינלאומית. מוניק לרו מגיעה מניהול קבוצת דהז'רדן (Desjardins) הקנדית, הנחשב לתאגיד הפיננסי הקואופרטיבי מהמובילים בעולם, ובין השאר עסקה בניהול הבנק הקואופרטיבי של התאגיד, שהוא אחד מהבנקים היציבים בקנדה. לרו מחליפה את פאולין גרין הבריטית, שהופעתה בכנס ההנהגות האחרון הייתה אחת מהופעותיה האחרונות בתפקיד נשיאת ICA. השתתפות התנועה הקיבוצית בכנס היא המשך לתליך שהחל בתחילת החודש בכנס ההנהגות, המבקש לגבש הכרה והגדרה של התנועה הקיבוצית כתנועה קואופרטיבית, חלק מאותה מערכת עולמית מוצלחת, שתהווה הגדרה עצמית מדויקת ותשפר את השיח הפנים-קיבוצי ואת השיח כלפי מקבלי החלטות, ואף תאפשר להציב לציבור בישראל אלטרנטיבה לניהול כלכלי צודק. הקשר בין התנועה הקיבוצית ל-ICA נמשך כבר למעלה ממאה שנה, ובין השאר בא לביטוי בכבוד הרב ששרר בארגון כלפי יהודה פז ז"ל (קיבוץ כיסופים), שהגיע למעמד סגן נשיא התנועה העולמית. אם זאת במהלך השנים לא נוצל כראוי פוטנציאל הידע העצום המצוי בברית הקואופרציה הבינלאומית.

משלחת התנועה הקיבוצית כללה את רכז המחלקה המשפטית עו"ד מיכי דרורי, את עו"ד מרב ניב מאותה מחלקה, ואת מאיה שפיר, המרכזת את תחום הקואופרציה בתק"צ. חברי המשלחת ביקשו במסעם להכיר מקרוב את הארגון ולהשתתף בדיונים בנושאים שעל סדר היום, בהצבעות ובבחירות לנשיאות. בנוסף, פעלו חברי המשלחת ביצירת קשרים ראשונים עם גורמים

הרלוונטיים לדילמות המעסיקות את הקיבוצים, וכן לימוד ואיסוף חומר בנושאים שבהם עוסקים אנשי התנועה. במהלך הוועידה התקיימה פגישה ראשונית של נציגים ישראלים עם מוניק לרו, וכן עם נשיא ומנכ"ל הארגון האירופי של ה-ICA, השלוחה שבה תהיה חברה התנועה הקיבוצית החל משנת 2016. עוד נוצלה הוועידה לצורך היכרות עם המשפטנים המובילים בארגון לנושאי חקיקה של

האגודות השיתופיות, ובאופן פרטני לחקיקה בתחום האגודות השיתופיות לשיכון. כמו כן, נוצקו יסודות להכרה וללימוד של דרכי העבודה עם כל גורמי המחקר, על מנת לחזק את הידע הקיים בתק"צ בתחום הקואופרציה. משלחת התנועה הקיבוצית מסרה דיווח מפורט על מסעה בישיבת ההנהלה שהתקיימה בתחילת השבוע. דיווח זה הוביל לדיון בדרכי הטמעת העיסוק התנועתי, ובחיזוק תהליכים להפגמת רעיונות הקואופרציה בתנועה ובקיבוציה. הנהלת התנועה מינתה צוות מצומצם, בריכוזה של מאיה שפיר, שהתבקש להגיש תוכנית ראשונית, בה יונחו היסודות למהלכים הללו.

משלבים כוחות עבור הקיבוץ

בשבוע האחרון קיים ניר מאיר, מזכ"ל התנועה הקיבוצית, שלוש פגישות אישיות עם ראשי המועצות האזוריות. במשך יום שלם באזור הצפון נפגש ניר מאיר עם עובד נור, ראש מ.א. גלבוע (בתמונה), עם יורם קרין, מ.א. עמק המעינות, ועם איציק חולבסקי, ראש מ.א. מגידו. הפגישות השבוע כללו הצגה ראשונית של תובנה לאיגום הכוחות הרלוונטיים והמשפיעים על כל קיבוץ, ועל ידי כך לייצר מכפיל כוח משמעותי לקיבוצים. מניתוח הגורמים הדומיננטיים ובעלי משקל לכל קיבוץ וקיבוץ, ניתן לזהות בעיקר ההשפעה של שלושה גורמים: המועצה האזורית, התנועה הקיבוצית והארגון הכלכלי באזור. שינוי במדיניות או בדרכי ניהול של אחד משלושת הגורמים הללו יכול להשפיע, בדרך זו או אחרת, על כל קיבוץ כפרט. מכאן, שכל צורת תיאום ואיגום כוחות ומשאבים תוכל לשרת היטב את הקיבוצים. מאז כניסתו לתפקיד הספיק מזכ"ל התנועה הקיבוצית להיפגש עם למעלה ממחצית ראשי רשויות אזוריות הכוללים בתחומם קיבוצים (כ-35 מועצות מתוך 57), לצורך הצגת הנושא בקווים כלליים. במקביל גם הציג ניר מאיר את הנושא בפגישה שקיים לפני שבוע בשולחן הארגוניים הכלכליים, בנוסף, הנושא יעמוד היום (יום שישי), לדיון בישיבה משותפת עם 13 ראשי המועצות האזוריות "הקיבוציים" (חברי קיבוץ), שתתקיים במועצה אזורית מנשה. את כל הפעילות בנושא מרכזת נועה יפת, רל"ש מזכירות התק"צ.

כנסת ישראל חוגגת את "יום התעשייה"

כנסת ישראל ציינה השבוע את "יום התעשייה". האירוע נולד ביזמתם של ח"כ איתן ברושי לצד ח"כ איילת נחמיאס-ורבין ורועי פולקמן, בשיתוף איגוד התעשיינים, שביקשו להעלות את

המודעות לתרומה העצומה של התעשייה בישראל, לקידום וצמיחת הכלכלה והמשק. בפתח הכינוס אמר ח"כ איתן ברושי: "עלינו להקצות משאבים מקסימאליים לתעשייה ישראלית ולתוצרת כחול לבן עם דגש על הפריפריה. להתפתחות התעשייה מרכיב חיוני ביותר בפיתוח האוכלוסייה מאזור גוש דן

במיוחד לנגב ולגליל, דבר שיוביל לצמיחה ופיתוח מואץ של האזורים האלה". פרק מיוחד הוקדש למקומה ותרומתה של התעשייה הקיבוצית, שיוצגה בכינוס ע"י אודי אורנשטיין, מנכ"ל איגוד התעשייה הקיבוצית. בדבריו ביקש אורנשטיין לבטא מציאות מטרידה, שהחלה עוד בשנת 2008, ומשקפת מצב לפיו ייצוא התעשייה הקיבוצית מצטמצם, בעוד ששלוחות המפעלים (הקיבוציים) בחו"ל פורחות ונמצאות במגמת התרחבות. אורנשטיין ביקש להודות לחברי השדולה לקידום התעשייה על פעילותם שעוזרת למקם את בעיות התעשייה הישראלית על שולחן מקבלי ההחלטות. על בסיס דברי אורנשטיין, סיכם את הדיון ח"כ ברושי בדברון כל הגורמים הרלוונטיים לתעשייה, לשנות מצב ולעבור משלב הדיבורים והכוונות הטובות, לשלב של מעשים אפקטיביים ויעילים.

איפה הכסף? שואלים ברפת-מעון

השבוע פורסמה העוולה המתמשכת והבלתי נתפסת שעוברים הקיבוצים ניר-עוז וניר-עם, הבעלים המשותפים של "רפת-מעון". לפני 7 שנים עם סיום מבצע עופרת יצוקה הובטח לקיבוצים סיוע של כ-8 מיליון שקלים להקמת הרפת. אותה הבטחה, בכתב, ממשרד החקלאות התבססה על החלטת ממשלה לסייע באמצעי ייצור לכלכלת יישובי עוטף-עזה, שעמדו, אז ולאורך השנים מאז, תחת מתקפות של רקטות קסאם ופצצות מרגמה מרצועת עזה. מאז עברו קיבוצי עוטף עזה גם את מבצע עמוד ענן וגם את מבצע צוק איתן, אבל את הכסף הם עדיין לא ראו. ראוי לציין כי על בסיס אותה הבטחה נטלו הקיבוצים ניר-עם וניר-עוז הלוואות בסכומים של מיליוני שקלים, ששימשו להקמת הרפת החדשה. כעת הפכו הלוואות לחובות כבדים, והדבר מעמיד את קיומה של הרפת בסימן שאלה. מקוממת במיוחד היא העובדה כי סיפור קפקאי זה פוגע ישירות ברווחתם של התושבים מקיבוצי עוטף עזה הסובלים גם כך ממציאות ביטחונית קשה, ונאבקים כדי לממש בפועל את הרעיון הציוני וההיאחזות בקרקע, אם בשמירת הגבולות ואם בחיזוק מתמיד של הפריפריה הכלכלית והחברתית.

מוזמנים לצפות בכתבה בלחיצה [כאן](#).

פסטיבל בנח"ל

בסוף חודש אוקטובר, קיימו כלל מסלולי גרעיני הקיבוצים בנח"ל כנס ראשון, או בלשון המארגנים: "פסטיבל" גרעיני הקיבוצים. הכנס הופק, והודרך ע"י בנות ובני הגרעינים "אביר" ו"קואלה" שעת משרתים בפרק המשימה הלאומית בקיבוץ ארז (אביר) ובקיבוץ כפר עזה (קואלה). מפיקי הכנס

ביקשו לאגד את כלל משתתפי המסלול כדי לברר מה תפקידם כבנות ובני המסלול, ועל הדרך: ליהנות! הכנס התקיים בקיבוץ כפר עזה במתחם הגינה הקהילתית שבנו בני הגרעין הקודם, גרעין "אבוקדו". לכנס הגיעו למעלה מ-120 בני ובנות גרעין, המיצגים את כלל משתתפי המסלול: חניכים לפני גיוס, אלו שבפרק הצבאי הראשון, אלו שבפרק המשימה, ואלו שבחלק הצבאי האחרון (בט"ש). במשך יומיים נטלו חלק המשתתפים בסדנאות יצירה, ג'אגלינג, אקרובאלאנס ובנייה אקולוגית. בני הגרעין קיימו מעגלי שיח בנושא הקשר בין הקבוצות והצורך לפעול מתוך התנועה הקיבוצית עם החברה הישראלית. המשתתפים זכו גם להרצאה של ד"ר יפתח גולדמן בנושא סיכוי של המעשה הקהילתי בימינו, שהשוותה בין המודל הפדרטיבי לבין המודל הרשתי של התארגנות קהילתית. אלמנט בולט שעלה מן הכנס מצביע על צורך מתמשך לשיח, עשייה ופעילות של חברי המסלול במרחבי החברה הישראלית.

"פורום דרום" – לחיזוק הערבה והנגב

לפני שבוע הוקם "פורום דרום", ביוזמה משותפת של משרד הבינוי והשיכון וקרן מיראז'. האירוע התקיים במועצה אזורית רמת הנגב והשתתפו בו שר הבינוי והשיכון, יואב גלנט, יחד עם בכירי משרדו, מזכ"לי התנועות המיישבות (ניר מאיר ומאיר צור), וראשי הערים, הרשויות והארגונים שבנגב. הפורום הוקם במטרה להתניע תהליך משמעותי לחיזוק ההתיישבות בנגב, וליצירת דיאלוג בין משרד הבינוי והשיכון לבין הגורמים הפועלים בנגב, ובכך להוביל לתהליכי צמיחה בתחום הדיור בדרום הארץ. השר גלנט: "זוהי רק תחילתו של תהליך מתמשך ומאומץ לחזק את הנגב יחדיו". במפגש התבטאה אסנת קמחי, מנהלת המינהל לענייני הכפר (במשרד השיכון), בהתייחסות מעניינת הקשורה לקיבוצים: "אחרי שהבחננו כי הקיבוצים קולטים חברים חדשים ולא משתכני שכונה, יזמנו נוהל חדש שנכתב בשיתוף התנועה הקיבוצית ומסדיר את נושא הזכאויות. בבסיסו כל חבר חדש שנקלט החל מה-1.1.2012, יהיה זכאי לסבסוד פיתוח, בהינתן שהיישוב נמצא באזור עדיפות ומוקמת בו שכונה חדשה. במקביל מאפשר אותו נוהל זכאות למשכנתא עבור חבר הקיבוץ, כמו כל אזרח במדינה". קמחי ביקשה לנצל את הבמה על מנת לדרבן את הקיבוצים להזדרז ולהעביר למשרד השיכון (באמצעות התנועה הקיבוצית) את מצבת החברים שהיו קיימים בקיבוצם בתאריך 31.12.2011. דבריה של קמחי במקומם ואנו מצטרפים לקריאה לקיבוצים. ניתן להעביר את החומר המתבקש לדוא"ל: economy@tkz.co.il

הוורד הלבן

מאות מוזמנים הגיעו בתחילת השבוע למוזיאון בית לוחמי הגטאות בצפון הארץ, שם התקיימה פתיחת התערוכה ההיסטורית הבינלאומית "הוורד הלבן", במסגרת ציון שנת היובל ליחסי גרמניה-ישראל, המוצגת במרכז לחינוך הומניסטי. מדובר בתערוכה חדשה שהותאמה לקהל הישראלי (עברית וערבית), המציגה תמונות של חברי מחתרת הוורד הלבן, הסברים על חברה ועל פעילותם, מפה המתעדת את פריסת העלונים שהכינו ולוח המסכם את המחיר הכבד ששילמו חברי המחתרת. במסגרת התערוכה, נערכת פעילות חינוכית בקרב תלמידי תיכון, המתמקדת באחריות החברתית שגילו חברי מחתרת ובנכונותם להתגייס בשם המצפון האנושי ובשם ערכים הומניסטיים לפעילות אקטיבית רבת סכנות, בניגוד לרוב רובה של החברה הגרמנית בתקופת השלטון הנאצי. בין האורחים שהגיעו לאירוע הפתיחה של התערוכה, שהוקמה בחסות עמותת הוורד הלבן במינכן ובתמיכת מכון גתה ושגרירות גרמניה בישראל, ניתן היה למצוא את מנכ"לית בית לוחמי הגטאות ד"ר ענת ליבנה, שגריר גרמניה בישראל, יו"ר עמותת הוורד הלבן, וחברי הפרלמנט הבווארי ועוד. התערוכה מוצגת ללא תאריך נעילה וניתן לבוא ולהתרשם.

מספר אירועים מעניינים בקרוב:

- **מפגש אזורי של רכזי התרבות- מטה התרבות בתק"צ בסדרה של מפגשים אזורים.** המפגש לרכזים מאזורי הגליל והעמקים, יתקיים ב-23.11 בקיבוץ כנרת. לפרטים נוספים לחצו [כאן](#).
- **פסטיבל תיאטרון קצר בצוותא – הפסטיבל יתקיים בתאריכים: 26-28.11 במהלכו יוצגו עשרה מחזות קצרים בבכורה עולמית. קוד 2015 לכרטיסים מוזלים לפסטיבל בקופות ובאתר. לפרטים נוספים לחצו [כאן](#).**
- **כנס גבעת חביבה- האם יחסי יהודים וערבים על סף פיצוץ? המדד השנתי של פרופ' סמוחה, הבוחן את יחס החברה הערבית למדינה, ייחשף לראשונה בכנס, שיתקיים ב-23.11, בהשתתפות חוקרים בכירים, ופוליטיקאים. לפרטים נוספים לחצו [כאן](#).**
- **צלילים במדבר- זו השנה ה-18 לפסטיבל הייחודי המביא לדרום מוזיקה ישראלית איכותית על שלל גווניה. הפסטיבל יתקיים בקיבוץ שדה בוקר במהלך חג חנוכה הקרוב, בתאריכים 10-13.12. לפרטים נוספים לחצו [כאן](#)**

קורסים מעניינים ושליחות בשומר הצעיר

לסיום שלושה דיווחים קצרים:

ראשית, בימים אלו מתקיימת הרשמה לקורס דוברים בקיבוצים. הקורס יכשיר את משתתפיו לנהל מצבי משבר תקשורתיים, וגם ליזום אייטמים תקשורתיים חיוביים על הקיבוץ בכלי התקשורת. בתור

מי שמייעץ מקרוב למנהלות הקורס, אני ממליץ עליו בחום, עבור כל מי שמתעניין בתחום או למי שהקיבוץ מעוניין למנותו כמי שייצג את הקיבוץ. לפרטים נוספים לחצו כאן.

שנית, השבוע (23.11) ייפתח קורס המבקש לקדם דרכי למידה והעשרה למרכזי ועדות לצרכים מיוחדים. קורס זה הוא תוצר של שיתוף פעולה בין "אהדה" ומחלקת הבריאות והרווחה של התנועה, והוא יתפרס על פני 12 פגישות שבועיות. נותרו מקומות בודדים, וניתן להירשם ולקבל פרטים בדוא"ל eti@tkz.co.il :

ולבסוף, תנועת השומר הצעיר העולמית, מחפשת שליחים בעלי ניסיון חינוכי וארגוני למספר יעדים בעולם. לפרטים נוספים לחצו כאן או למייל: danitowen@gmail.com חזק ואמץ!

אסיים באיחולי סוף שבוע משמח, נינוח ומהנה, שירמז על שבוע רוויי בבשורות טובות. שבת שלום!
שי אלט, דובר התנועה הקיבוצית, 058-6650088 .